

Novel·la
Oscar Montferrer

A tall de Pippi Calcesllargues

L'arrencada d'*Els estranys talents de la Flavia* és una promesa narrativa a la qual les pàgines de la novel·la que la segueixen donen satisfacció: no és freqüent que una nena d'onze anys caracteritzada amb bona part dels atributs que corresponen a aquesta edat -trenes incloses- tingui prou tremp per suportar amb elegància el pes del protagonisme d'una novel·la de gènere força negre, però cal reconèixer que l'habilitat d'Alan Bradley a l'hora de conjuntar descripcions de personatges i trams d'acció complementa amb eficàcia les prestacions de la seva criatura inventada i que la seva Pippi Calcesllargues té geni.

La provatura, que l'autor confessa que va arrossegar durant anys sense decidir-se a llançar-la a l'arena de la pugna comercial, té com a encert la convivència de mons imaginaris que les tradicions occidentals han mantingut més o menys en àmbits separats.

Així, aquesta novel·la acull en un únic relat les penúries d'un vidu; una mort tràgica i antiga; un assassinat actual; robatoris de segells valuosos; la policia; els efectes de la revifalla del passat; les petites traïcions; les referències a les diferències de classe -*Els estranys talents de la Flavia* té lloc en l'Anglaterra de començaments dels 50 del segle passat-; l'afició de la protagonista per la química i, encara i entre altres coses, les conseqüències de la guerra en les persones que sobreviuen als camps de combat.

I Alan Bradley ho posa tot en joc amb una agilitat de malabarista que atrau el lector amb la mateixa intensitat amb què el personatge de la xiqueta protagonista esdevé quasi tangible i, definitivament, algú a qui sembla fàcil apreciar malgrat que la nena pot ser fàcilment considerada una saberuda.

I no són només aquests els valors d'*Els estranys talents de la Flavia*, que podria fins i tot ser útil com a no-

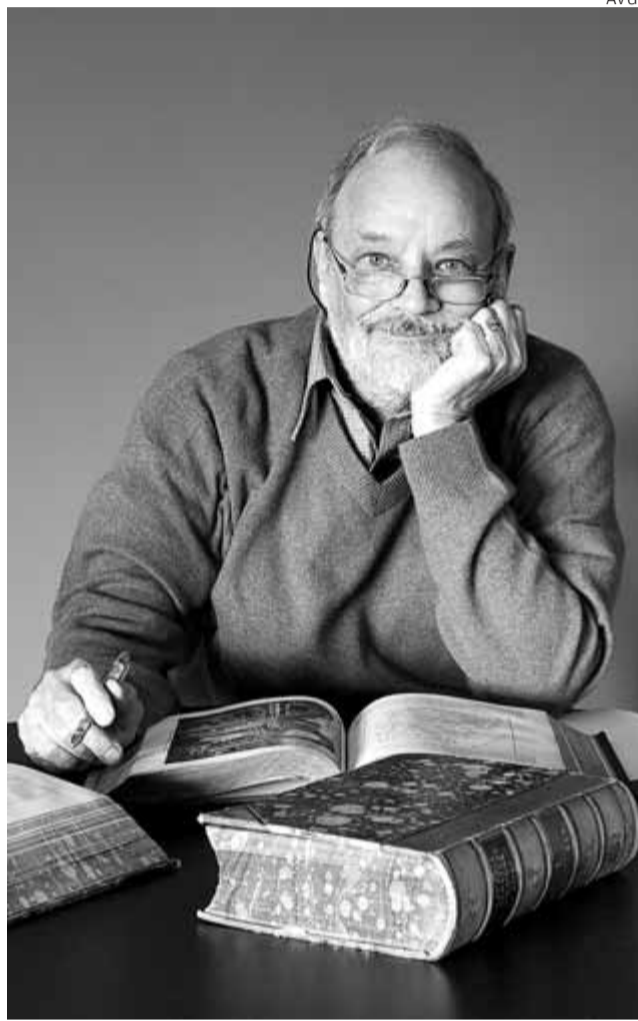
vel·la juvenil si se la polís i se'n traguessin algunes línies que, per les veritats que identifiquen, són només entenedores des de l'experiència viscuda que se li suposa a un adult.

Elogi de la lectura

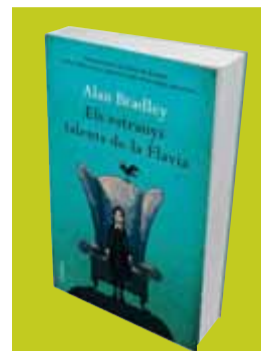
La novel·la de Bradley és, a més, una reivindicació del valor de la lletra impresa i, per extensió, dels beneficis de l'exercici de la lectura.

No és casual que bona part dels coneixements que la protagonista atresora com a joies els hagi tret de llibres de tota mena -tot i que els de química, amb què la Flavia DeLuce està enderiada, tenen una certa supremacia- i que siguin llibres i també diaris vells els que siguin útils a l'hora de resoldre determinats moments narratius.

Amb tot plegat, Bradley aconsegueix una obra clàssica que deixa un bon regust i que ajuda els lectors a recordar-se -evocar-se- quan, de joves, seguien les aventures -impreses- d'altres joves: és una bona sensació.*

Alan Bradley és l'autor d'una novel·la d'aparença senzilla que admet una multiplicitat de lectures

Els estranys talents de la Flavia

Alan Bradley
Traducció: Alexandre Gombau i Arnau Columna
Barcelona, 2010
Preu: 19,95 euros
Pàgines: 376

Novel·la **Jordi Capdevila**

L'illa d'Antígona

Tomeu Matamalas
El Gall Editor
Pollença, 2010
Preu: 16 euros
Pàgines: 263

Llum i bellesa del Renaixement

Una nova glopada d'aire fresc literari arriba de les Illes. Es tracta d'una novel·la històrica en què el protagonisme és la bellesa i el seu reflex, la natura i la seva essència, la formosor corporal, mirall dels sentiments més sublims. I tot emmarcat en l'època del Renaixement, on imperava l'amor més apassionat i la mort més cruel, però sublimat per l'explosió de l'alegria de viure amb intensitat, com destil·len les obres dels millors artistes de l'època.

Tomeu Matamalas (Manacor, 1952) conrea la música i la pintura i en la seva maduresa també la literatura per difondre, amb pulcritud i amenitat, la saviesa acumulada amb tants anys de crear i gaudir de la bellesa artística. La mateixa que ell troba en el seu aprofundiment en les arts del *quattrocento* italià, que ja va mostrar a la novel·la *Les rares pedres fines*, centrada en l'esclat de la Florència de l'època.

A *L'illa d'Antígona*, l'autor canvia d'escenaris i hi afegeix temàtica nova. A més de recrear l'explosió de la Venècia renaixentista, amb el protagonisme dels seus artistes més consistents, hi inclou una profunda reflexió sobre els intents d'aproximació de les religions i el xoc de cultures entre Orient i Occident. El relat s'inicia amb la conquesta i destrucció pels otomans de la Constantinoble bizantina, continua a l'illa d'Antígona, propera a Constantinoble, amb el rerefons del mite etern del seu nom, i es clou a la Venècia brillant, explosiva i seductora del segle XV.

Stravos, pintor protagonista

El protagonista i narrador de l'obra és Alexis Stravos, un pintor de 72 anys, que descriu la seva vida a un enigmàtic Nícies, la persona que més estimava. Fill de mare desconeguda, Stravos és comprat com a esclau per un matrimoni que l'adopta com el fill que no

han pogut tenir. Uns pares adoptius que ell veu morir tràgicament en l'ocupació otomana de Constantinoble. Després d'uns anys d'esclavatge, té un gran lligam d'amistat amb el patriarca de l'Església ortodoxa de Bizanci. Un desengany amorós el fa fugir a l'illa d'Antígona, on viu una relació sentimental que li canvia la vida i el fa emigrar a Venècia, on manté contactes amb els grans artistes europeus de l'època. Influirà profundament en la seva carrera la relació amb Gentili Bellini, el retratista venecià.

En la narració que fa Alexis a Nícies li transmet la seva atracció per la pintura en tota la seva extensió, des dels colors i les olors fins als sentiments que desprèn la composició plàstica. La natura és el gran model per bastir qualsevol descripció pictòrica i el cos humà l'espill que reflecteix totes les sensibilitats, la bellesa suprema. Compositor de diferents murals i quadres

religiosos, li explicarà tots els secrets per aconseguir que les representacions pictòriques i murals apropin les persones a la magnificència del Creador. Les seves amants, d'ulls penetrants i bellesa suprema, seran models de les marededús que estampava. Per ell, la Verge Maria havia de ser la dona més bella pel fet d'haver engendrat el fill de Déu. I considera que els retrats i la pintura de la vida quotidiana han de desprendre tot el sentiment i la sensualitat que capten la seva contemplació.

Aquesta fascinació per la vida plasmada en l'art, la recrea també Tomeu Matamalas en la seva narració. Un llenguatge directe, entenedor, culte, apropiat a l'època que descriu i amb el deix sentiut mallorquí que tant enriqueix la parla comuna. Un llenguatge també acolorit amb els sentiments i la saviesa fruit de l'estudi i contemplació profunds de la vida humana.*